

Der er ikke meget plads til at lave en undvigemanøvre ved denne ejendom, hvor store og mørke sten er placeret i en kurve

STEN I VEJEN

Det er ikke usædvanligt, at grundejere placerer sten i rabatten for bl.a. at forhindre biler i at parkere. Men det er ulovligt, og du risikerer at skulle betale erstatning, hvis en person eller bil kommer til skade på „din“ sten

Tekst og foto Anders Wendt Jensen

En parasolfod og sten i flere størrelser skal afholde bilister fra at parkere på plænen på denne villavej. Højt græs eller dyb sne kan let skjule forhindringerne for en besøgende bilist

Store sten langs vejen er farlige for bløde trafikanter og bilister – f.eks. her i rabatten ved et skarpt sving lige i starten af en 2 minus 1-vej

Du har sikkert set det flere steder – store sten, der er placeret på fortovet eller i siden af vejen. Det er ikke kommunen, der har været på spil, men derimod private, der vil påvirke folks adfærd. Nogle steder er det helt oplagt for at forhindre, at andre parkerer deres bil et bestemt sted. Andre steder ser det ud til, at det formentlig er for at skåne græsset i rabatten. Eller måske ligger de bare til pynt. I alle dele af landet kan man se sten og andre kreative forhindringer i alle former og størrelser, som private har placeret.

Men det er som udgangspunkt ikke lovligt, når private placerer sten, der kan påvirke færdsel eller parkering. I Slagelse Kommune får man 10-12 klager om året over sten, som folk har placeret ulovligt og på en farlig måde.

– Jeg vil tro, vi har omkring 200 sten i kommunen, vi kunne fjerne, hvis vi selv opsøgte det, men vi har ikke ressourcerne til det. Når folk klager over stenene, skriver vi til grundejerne og beder dem fjer-

ne dem, og hvis vi selv ser noget, der er særlig grimt og trafikfarligt, så reagerer vi på det, forklarer Jan Lund, vejmyndighed hos Slagelse Kommune, Vej og Trafik.

Man må ikke placere sten på private fællesveje i byer, landsbyer og sommerhusområder uden tilladelse fra kommunen.

– Vi giver normalt ikke tilladelse til at lægge sten på vejen, da de kan være til fare for trafikken. Vi er især ikke glade for de mindre sten, der er på størrelse med en håndbold. De er meget farlige, for man kan ikke se dem, så dem vil vi helst ikke have, siger Jan Lund.

Først får grundejerne eller grundejerforeningen en venlig henstilling om at fjerne stenene, og i sidste ende gør kommunen det på grundejerens regning.

– Ofte er de ikke klar over, at de gør noget ulovligt, og at de kan komme til at hænge på en erstatning, hvis der sker skader på ting eller personer på grund af stenene. Så det er mere uvi-

18 %

– eller 27 af de 150 dødsulykker i 2020 – involverede påkørsel af faste genstande. 14 af dem var vejtræer, og der blev desuden påkørt belysningsmaster, husmure, autoværn, færdselstavler mv.

Kilde: Vejdirektoratet

Sådan er reglerne for sten på vejen

Grundejere må ikke foretage ændringer ved en privat fællesvejs indretning eller anlæg, afspærre vejen eller etablere eller ændre foranstaltninger med henblik på regulering af færdslen uden kommunens og politiets tilladelse, fremgår det af privatvejsloven.

Rudersdals Kommune fortæller på dens hjemmeside, hvorfor borgerne ikke må lægge sten langs vejene:

„Sten i vejrabatten er kun tilladt, hvis vi giver en tilladelse, og kun i ganske særlige tilfælde, f.eks. hvis der er tale om en mindesten. Det skyldes, at genstande i rabatten, herunder sten, ikke må være til fare for gående og cyklende eller til gene for bilister og afviklingen af trafikken. Det gælder især om vinteren, hvor mange sten ikke kan ses, fordi de er dækket af sne eller skjult af høj bevoksning. Desuden skal rabatten kunne fungere som parkering eller vigebane ved risiko for påkørsel af modkørende. Hvis en ulovligt placeret sten medfører skade på person eller materiel, er stenens ejer erstatningspligtig, hvis der rejses et civilt søgsmål. Vi fører ikke opsøgende tilsyn, men vurderer i hvert tilfælde, hvis vi får en anmeldelse. Den afgørelse, vi træffer, vil som regel betyde, at stenen skal fjernes eller flyttes.“

Giv kommunen et praj, hvis du ser noget farligt ved vejene, enten via app eller på kommunens hjemmeside

Vil du have en sten fjernet?

Vurderer du, at en sten ligger et farligt sted, så prøv først at løse det med grundejeren, og forklar, at det ikke er lovligt. Hjælper det ikke, kan du med appen „Giv et praj“ eller „Giv et praj – Vejdirektoratet“ kontakte den kommune, du befinder dig i, eller Vejdirektoratet og fortælle om sagen.

Her på en vej i Kalundborg ligger stenene et stykke fra vejen og er malet hvide, så de er nemme at se for bilister

denhed end en bevidst ulovlighed. Vi anbefaler foreninger, at de i stedet for sten bruger tynde træhegn eller hvide kantpæle med reflekser, siger Jan Lund.

Folk tror, de selv må bestemme

Ligesom i Slagelse Kommune kan man på flere andre kommuners hjemmesider læse, at sten i rabatten ikke er tilladt. Det skyldes bl.a., at de kan være til fare for trafikanter, f.eks. i mørke eller ved snevejr. Samtidig skal der være plads til, at store biler skal kunne passere hinanden på små veje, og til at undvige et potentielt sammenstød i trafikken.

Problemet findes også i Helsingør Kommune, der reagerer på problemet, når de selv bemærker eller gøres opmærksomme på fænomenet, og særligt når der er tale om alvorlig og konkret trafikfare.

– Når grundejere, både til private og offentlige veje, har pligter i

forhold til renhold og vedligehold af rabatten, kan der hos nogle borgere opstå en vis fornemmelse af, at de også kan råde over rabatten til egne formål, siger Jesper Tidemann, pressekontakt i Helsingør Kommune.

Kommunen har ikke statistik over antal henvendelser, eller hvor mange skader problemet medfører.

– Men vi reagerer, når vi selv bemærker eller gøres opmærksomme på fænomenet, f.eks. hvis folk placerer sten, blomsterkummer, bænke, affald eller andet i rabatten, og særligt når der er tale om alvorlig og konkret trafikfare, påpeger Jesper Tidemann.

I Rudersdal Kommune gør man også borgerne opmærksomme på ulovlige sten på kommunens hjemmeside.

– Vi tillader ikke sten på kommunale veje, og vi fjerner dem med det samme, så snart vi får kendskab til dem. Til gengæld er

En husejer har taget sagen i egen hånd og forhindrer her, at biler og lastbiler kører op på fortovet

vi ikke proaktive på private fællesveje, hvor der er ulovlige sten på 5-10 procent af dem, og vi agerer kun, når vi får klager. I løbet af de seneste to år har der været meget få klager, så det er ikke et stort problem, siger Mohamed Ouazzani, Vej- og Parkchef i Rudersdal Kommune.

Færre regler på landet

Anderledes ser det ud på landet, hvor grundejerne på private fællesveje må placere sten og andre genstande uden at spørge kommunen om lov først. Det ses bl.a. ved indkørsler til gårde, hvor der ofte er store sten ude ved vejen. Men kommunerne kan bede om, ikke kræve, at stenene bliver fjernet, hvis de udgør en betydelig fare for trafikken i det, man kalder sikkerhedszonen.

Zonen er et område fra indersiden af vognbanelinjen og væk fra vejen, og det er defineret

som „et areal uden for køresporet, fri for faste påkørselsfarlige genstande og udformet således, at et køretøj, der utilsigtet forlader køresporet, ikke vælter“. Det kan både være en rabat, et fortov og en cykelsti.

Derfor er der mange hensyn at tage for myndighederne, også når Vejdirektoratet anlægger nye eller gennemgår de eksisterende statsveje, der udgør ca. fem procent af vejnettet, men hvor næsten halvdelen af al trafik afvikles.

– Det er farligere med faste genstande uden for byerne, da hastigheden er højere, og der derfor oftere sker personskader, hvis der sker en ulykke. Derfor bør der f.eks. ikke være master, store sten og træer, fundamenter, brønddæksler, søer og meget andet i nærheden af vejen, forklarer Winnie Hansen, der er fagkoordinator i Trafiksikkerhed og cykling hos Vejdirektoratet.

Hvis du rammer en sten

Kører du på en sten med din bil, vil din kaskoforsikring som udgangspunkt dække skaden. Er stenen placeret ulovligt, kan du samle oplysninger om bl.a. stenens ejer og placering samt tage billeder af forholdene og sende det til dit forsikringsselskab. Selskabet kan med de oplysninger kontakte stenens ejer og undersøge, om vedkommende kan gøres ansvarlig for skade, så du f.eks. ikke skal betale selvrisiko. Det samme er tilfældet ved personskader, oplyser Tryg. Har du ikke kaskoforsikring, kan du selv kontakte stenens ejer.

I åbent land kan sikkerhedszoner være op til 13 meter afhængigt af den tilladte hastighed på strækningen.

– Når man alligevel ser ting, f.eks. skilte, der står tæt på vejen, så er det, fordi de er eftergivelige, og at der er brudled, så de nemt knækker ved en påkørsel. Sådan er det med alt nyt, vi sætter op. Vi fjerner ikke alt gammelt ukritisk, og noget af det bliver i stedet afskærmet, siger Winnie Hansen.

Når Vejdirektoratet inspicerer strækningerne, graderer de, hvor stor en risiko de forskellige genstande i sikkerhedszonen udgør. Træer i ydersiden af en vejkurve udgør f.eks. en større risiko.

– Hvis de står på andre folks ejendom, så tager vi en snak med dem, og det plejer at løse sig. Men vi kan som udgangspunkt ikke kræve, at de bliver fjernet, siger Winnie Hansen. ■